

Per.
Lat
020

Moderator ephemeridis compluribus sociis adiuvantibus STEPHANUS SZÉKELY DR. Budapestini, Üllői-út 71., ad quem epistulae et manuscripta mittantur.

Administrator ephemeridis ADALBERTUS DANCZER Budapestini, VIII., József-körút 48., ad quem pecuniae quaecunque dirigantur.

Prodit Budapestini Calendis et Idibus cuiusque mensis, excepto Iulio et Augusto. — Pretium annuae subscriptionis: 4 coronae, semestris 2 coronae, extra Hungariam annuae 5 coronae.

Chavez.*

Miraculum¹ ad verum perducitur;² somnium hesternum verum fit: homo Alpes transvolat. Audax gens humana ruit³ per vetita⁴ et animo forti impedimenta⁵ ultima sublata⁶ sunt. Chavez, ut deus fabulosus⁷ e nubibus in terram Italicam delapsus est.

Saltus Poeninus⁸ in longitudinem 41 chilometra patet inter Brigam et Oscelam,⁹ quam viam aetheriam aéronauta ille intrepidus,¹⁰ duobus millibus metrorum altius volans, peregit et iam-iam Oscelae rite¹¹ descensurus erat, cum viribus deficientibus machinae regendae non potens¹² de altitudine 20 metrorum praecipitatus¹³ elidebatur.¹⁴

Processus¹⁵ humani generis ad altiora¹⁶ omnibus temporibus plurimo labore, saepe plurimo sanguine stetit.¹⁷ Nil mortalibus gratis¹⁸ datum. Quantum sanguinis effluxit, ut fide Christiana omnium animi imbuerentur!¹⁹ Quot homines generosi subierunt mortem pro libertate! Unus annus millesimus octingentesimus quadragesimus octavus plurimorum nobilium virorum vitam, libertatem, opes abstulit!...²⁰

* Olyv.: Savé 1 csuda 2 valóra válik 3 rohan tilos 4 akadály 5 tollit megszüntet 7 mesebeli

8 Simplon-szoros 9 Domodossola 10 rettenthetetlen rendesen 12 képes 13 praecipitatur lebukik 14 összezúz 15 haladás 16 kerül 17 ingyen 18 megtölt 19 követel

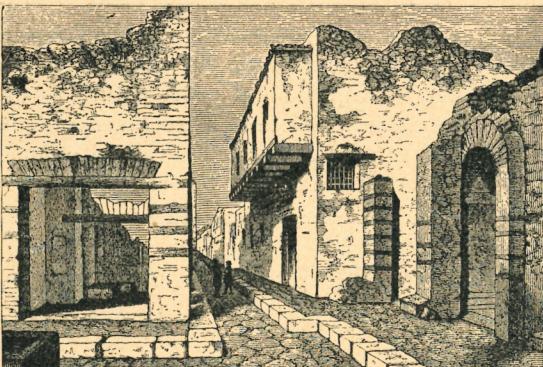

Inter eos, qui genus humanum in omne tempus sibi obstrinxerunt,²⁰ semper appellabitur nomen Chavez, qui suo exemplo quamquam morte tristissima, nos docuit verum esse illud Horatii: Nil mortalibus ardui²¹ est.

²⁰ lekötelez ²¹ nehéz.

De Pompeis. III.

Primo aspectu¹ aequalitas² domorum notabilis³ est; una domus — remotā⁴ magnitudine incolarumque pristinorum divitiis —

eodem tempore aedificata et eadem arte exornata esse videtur, qua altera.

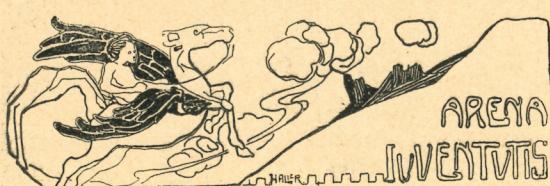
Angustiae⁵ viarum maxime differunt⁶ a latis viis urbium nostrarum. Latissimae viae Pompeianae vix septem metra exaequant;⁷ nonnullae etiam 2—3 metrorum sunt. Quae angustiae aedificiorum ad aestum⁸ solis arcendum⁹ factae esse videntur. Pars angustiarum marginibus¹⁰ occupatur, quibus viae a dextra et sinistra cinguntur.¹¹ Agger¹² saxis, saepissime multangulis¹³ stratus¹⁴ est.

Domus Pompeianae, plano pede¹⁵ certe,¹⁶ fenestris carent, itaque murum exteriorem habent, qui non intermissus,¹⁷ sed planus, pueris petulantibus¹⁸ incultisque hominibus satis loci ad illinendum¹⁹ praebuerit.

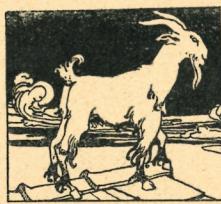
Quae inscriptiones partim colore rubro, penicillo,²⁰ partim clavo praeacuto²¹ fiebant.

His monumentis²² continentur nuntiationes²³ de vita privata, de electionibus,²⁴ de ludis publicis, aliis: «Grex²⁵ gladiatorum pro-dibit,²⁶ omnes fortissimi pugiles,²⁷ qui iam toties vincebant; contra solis ardorem⁸ velum²⁸ erit.»

¹ tekintet ² egyformaság ³ feltünő ⁴ leszámitva
⁵ szük volta ⁶ különbözik ⁷ elér ⁸ hö ⁹ elhárít
¹⁰ széle, «járdá» ¹¹ szegélyez ¹² kocsiút ¹³ sokszögű
¹⁴ sternit, stravit borít ¹⁵ földszint ¹⁶ legalább
¹⁷ tagolt ¹⁸ pajkos ¹⁹ befirkál ²⁰ eset ²¹ éles szög
²² emlék ²³ hirdetés ²⁴ választás ²⁵ csapat ²⁶ föllep
²⁷ bajvívó ²⁸ ponyva

Maximus terror — minima causa.

Illis dulcissimis ac iucundissimis temporibus, quibus nullae scholae¹ habentur et quibus plurimi discipulorum ludis delectationibusque se dedunt, ubi sol iam occidit, cum amico meo in silvam ambulavi.

Ego tum puer decem annorum et non solum timidus, sed etiam ignavus² fui; meus amicus aliquot annis maior, idemque robustior fortiorque fuit me.

Inter sermones nostros fallebatur³ tempus et iam tenebris obortis domum ituri eramus, cum repente inter arbores strepitus⁴ audiebatur. Gelidus⁵ tremor⁶ mihi per ossa cucurrit et iam ultimam horam mihi adesse ratus sum. Tum amicus meus repente lapidem cepit, quo latronem vel alium inimicum latentem propulsaret.⁷ Interea tremens et tacitus eius manum prendebam, quia prae timore nullam vocem exprimere potui.

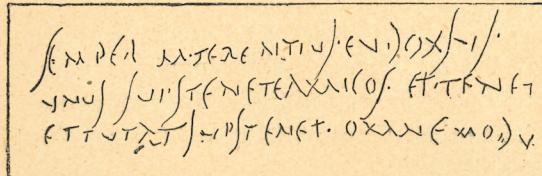
Meus amicus lapidem libravit⁸ et... capra flebiliter mutiens⁹ tergum vertit, aufugit; ego autem, cum me a metu recepisset¹⁰, risu exsultavi et iuravi nunquam me timidum futurum esse, quod usque ad hunc diem servavi.

Graz.

F. Trubrig.

¹ tanítás ² gyáva ³ csal, «eltölt» ⁴ zaj
⁵ hideg ⁶ reszkétés, rázás ⁷ megszalaszt ⁸ meg-lódít ⁹ mekeg ¹⁰ összeszed.

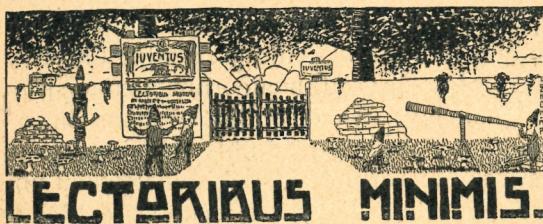
Reperitur, ut in hoc elogio²⁹ videmus, etiam laus indocti parasiti,³⁰ qui Eudoxo

cuidam gratias agit, quod amicos suos «supstenet» (pro: «sustinet»³¹). Ad verbum³² de- scriptum ita legendum est:

Semper M. Terentius Eudoxus is unus supstenet amicos et tenet et tutat,³³ supstenet omnemodum.

²⁹ dicséret ³⁰ élöösi ³¹ kitart ³² szószerint ³³ véd.

Reditus Ulyssis. II.

Ubi¹ Polyphemus Ulyssem et comites eius conspexit: Heus² — inquit — estisne merca- tores,³ an piratae?⁴ Omnes terribili⁵ voce gigantis territi sunt,⁶ tamen Ulysses respon- dit: Sumus Graeci, qui a nostro itinere huc⁷ delati⁸ sumus. Itaque te rogamus, ut nos hospitaliter⁹ excipias, ut mos est Graeco- rum. Si hoc feceris, gratissimi erga¹⁰ te erimus; sin¹¹ nos laeseris,¹² Iuppiter, de- fensor¹³ hospi- tum,¹⁴ te puniet. Ita locutus est Ulysses.

Sed Polyphe- mus risit et dixit: Iovem non timeo et

Graecos mores nolo imitari.¹⁵ Hoc dicens duos comites prehendit¹⁶ eosque tanta vi ad parietem¹⁷ iecit, ut cerebrum¹⁸ e capitibus

in terram flueret. Deinde eos dilaniavit¹⁹ et cupidissime devoravit.

In eadem coena multum lactis²⁰ bibit. Denique postquam coenavit, decumbens²¹ obdormivit.²²

Verba publica.²³

Ab ovo usque ad māla.²⁴ — Adversae res²⁵ admonent religionem. — Alea²⁶ est iacta. — Amicus certus in re incerta cernitur.²⁷ — Ars longa, vita brevis. — Audiatur et altera pars. — Aurea mediocritas.²⁸ — Aut Caesar, aut nihil. — Aurora Musis amica.²⁹ — Beatus ille, qui procul³⁰ negotiis,³¹ paterna rura bo- bus exercet³² suis. — Bis dat, qui cito³³ dat. — Buda fuit! Non est, gemebundus³⁴ vadē³⁵ viator. — Canes timidi vehementius la- trant.³⁶ — Canis a non-canendo.³⁷ — Can- tabit vacuus³⁸ coram³⁹ latrone viator.

¹ amint ² hej ³ kereskédő ⁴ tengeri rabló ⁵ ijesztő
⁶ rettent ⁷ ide ⁸ sodródik ⁹ vendégszeretőleg ¹⁰ iránt
¹¹ de ha ¹² laedit sért ¹³ védő ¹⁴ vendég, idegen
¹⁵ utánoz ¹⁶ megfog ¹⁷ paries (-t) fal ¹⁸ agyvelő
¹⁹ széttép ²⁰ sok tejet ²¹ lefekszik ²² elaltszik
²³ szállóiégék ²⁴ tojástól almáig = elejtől végig, mert
 a rómaiak tojással kezdték, almával végezték az étke-
 zést ²⁵ szerencsétlenség ²⁶ kocka ²⁷ lát, fölismér
²⁸ középszer ²⁹ t. i. est ³⁰ távol ³¹ közügy ³² művel
³³ gyorsan ³⁴ sóhajtva ³⁵ megy ³⁶ ugat ³⁷ tréfás
 mondás, mintha canis-nak azért hivnák a kutyát,
 mert non canit = nem énekel ³⁸ üres, szegény ³⁹ előtt.

LUDI GYMNICI

Magdeburgi certamen natandi positum¹ est, ubi in natatione octingentorum metro- rorum Zachár victoriam reportavit ex Bri- tanno, nomine Battersby.

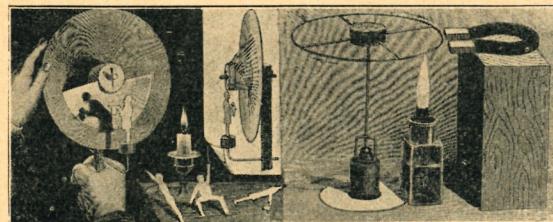
Circulus² Athletarum Universitatis Budapestinensis postr. Cal. Oct. certamen athleticum in palaestra³ sua paravit, qua occasione Somody Stephanus dr. altitudinem 188 centimetrorum commode⁴ transiluit,

¹ rendez ² kör (Athletikai Club) ³ pálya ⁴ köny- nyen

Guilielmus Rácz 33 punctis⁵ percurrit 300 yarda. In cursu dimidii milliarii⁶ Britannici duobus sexagesimis⁷ et $4\frac{1}{5}$ punctis victoriā consecutus est *Lightbody Americanus*, qui nomine Circuli Gymnici Berolinensis de praemio concertavit.⁸

Circulus Gymnicus⁹ «Törekvés» certamen bicyclicum centum chiliometrorum paravit, in quo primus erat C. Gröger (3h 26s 17p); inter Croatos¹⁰ sextus erat M. Meniga.

5 másodperc 6 angol mérföld 7 perc 8 versenyez
9 sportegyesület 10 horvát.

OBLECTAMENTA

Divinatio¹ mirabilis.

Paulus complures amicos ad se invitavit, ubi pueri variis rebus se delectant. Denique Paulus affirmat hospitibus suis, Carolum vatem² esse, qui oculis alligatis³ omnia indicaturus⁴ sit, quae interrogetur.

Omnibus in hac re addubitantibus⁵ Carolo oculi alligantur et Paulus longius discedens⁶ ab amicis res diversissimas petit, quarum quamque oculis alligatis Carolus nomine vel numero appellat.

Inter Carolum Paulumque convenit⁷ de interrogandi ratione. Paulus enim ita alloquitur Carolum: «Oro te, Carole, dic mihi, cuius caput tangam nunc?» — «Othonis nostri.» — «Nunc dicas nobis, quot numeros manu teneam.» — «Novem.» — «Dicas nobis, quot nummos habeam nunc.» — «Duo.»

Maxime observandum⁸ est, ut amici partes⁹ suas diligentissime perdiscant.

Ultimam notam¹⁰ multiplicationis¹¹ indicare.¹²

Arithmeticus¹³ numerum quemlibet clam¹⁴ per 9 multiplicari, tum singulos numeros summae, quae ex multiplicatione efficiatur,¹⁵ addi¹⁶ iubet. Velut: $6783 \times 9 = 61047$; $6 + 1 + 0 + 4 + 7 = 18$.

Arithmeticus non auditā ultimā notā multiplicationis, recte indicabit eam 7 esse, quia numeri per 9 multiplicati, tum singuli additi, per 9 dividi poterunt. Itaque $6 + 1 + 0 + 4 = 11$, cui summae, ut per 9 dividi possit, 7 addenda sunt.

N. Ravasz,

Arithmeticus doctus.

Circulus amicorum adest. Multos iam ludos ludebant. Denique prodit Carolus, qui miracula arithmeticorum demonstrat. Arithmeticus noster scidulas¹⁷ albas distribuit inter praesentes. In his scidulis quinas series numerorum¹⁸ adscribi iubet. Quod ubi factum est, arithmeticus scidulas colligit,¹⁹ quarum unam cuidam praesentium tradit, quem seriem numerorum consummare²⁰ summanque repartam²¹ indicare iubet. Summā indicatā arithmeticus: «Inspice, sodes illam arcam²² (vel rem quamecumque aliam dicit), ubi hanc summam rite²³ descriptam, in conglutinato involucro²⁴ invenies». Arca inspicitur, res comprobatur.²⁵

Omnes concupiscunt²⁶ miraculi solutionem cognoscere. Simplicissimum quidem est. Artifex noster, priusquam in publicum prodiret,²⁷ duas scidulas iisdem numeris scripsit. Alteram in arca (vel alibi) occuluit,²⁸ alteram manu tenuit. Hanc ceteris furtim²⁹ immisicut³⁰ et huius summam indicari iussit. Eadem nimirum³¹ erit, quam in scidula altera inscriperat.

¹ kitalálás ² jócs ³ beköt ⁴ megnevez ⁵ kétélkedik
⁶ távozik ⁷ megegyezés történt ⁸ figyel ⁹ szerep
¹⁰ számjegy ¹¹ sokszorozás ¹² megmond ¹³ számoló-
művész ¹⁴ titkon ¹⁵ eredményez ¹⁶ összead
¹⁷ cédula ¹⁸ öt-öt számsor ¹⁹ összegyűjt ²⁰ összead
²¹ végösszeg ²² szekrény ²³ rendesen ²⁴ leragasztott
boríték ²⁵ valónak bizonyul ²⁶ vágyik ²⁷ föllép
²⁸ elrejt ²⁹ lopva ³⁰ belékever ³¹ természetesen.

Gymnasium Félegyháziense mense superiore sollemniter celebravit festum saeculare¹ simul consecratum est vexillum² novum scholae, quo vidua Iosephi Kalmár discipulos donaverat. Omnium ordinum illustribus viris praesentibus caerimonia³ sacra peraeta est. Tum clavi⁴ in hastile⁵ vexilli adacti⁶ sunt, deinde rector gymnasii, Colomannus Porst Dr. iuvenes sermone elatissimo amoris Dei patriaeque admonuit; denique convivium opulentissimum, concentus vocum fidiumque,⁷ saltatio⁸ sequebatur.

Eug. Iulesz.

Summus praefectus aerarii⁹ Hungarici rogationem latus est¹⁰ de tribus novis monopolii¹¹ de bitumine liquido,¹² bitumine flabili¹³ et sale calino.¹⁴ His omnibus articia necessaria¹⁵ iuvantur. Nostra maxime interest¹⁶ bitumen flabile, cuius prope pagum Kissármás e terra tanta vis¹⁷ effluit¹⁸ singulis diebus, quae centum et triginta millium equorum vires aequet.¹⁹ Bitumen flabile ad calefaciendum²⁰ et illuminandum,²¹ non minus quam ad machinas agendas²² conferri²³ potest. Nondum constat,²⁴ utrum ad vecturas viae ferratae²⁵ in Transilvania agendas, ad Budapestinum illuminandum (quod quamquam 530 chilometra distat a Kissármás), an ad articia necessaria per totum regnum augenda²⁶ conferatur.

Inter praemia Academiae Francogallicae est unum 100.000 francorum, quod auferatis, qui commeatum²⁷ excitatur sit inter incolas cuiuslibet stellae errantis²⁸ — excepto²⁹ Marte — et terram. Vidua³⁰ Guzmanni hanc summam ad memoriam filii honorandam instituit simul praecepit,³¹ ut quoad quisquam praemium auferret, quinto quoque anno usurae³² huius summae viro doctissimo darentur, qui scientiam sidera cognoscendi³³ aucturus³⁴ esset.

In Lusitania³⁵ seditio³⁶ conflata est. Potestatis regiae inimici, ad quos pars copiarum transfugit, regia³⁷ potiti in locum vexilli³⁸ regii sustulerunt³⁹ vexillum propugnatorum⁴⁰ libertatis. Rex Manuel cum suis in navem Brasilianam confugisse dicitur. Sunt, qui affirment reges⁴¹ in Britanniam prefecturos, ubi motū⁴² finem exspectaturi sint. Rerum novarum moltores,⁴³ qui summa obtinent potestatem, victoriā se usuros neque tamen reges laesuros esse affirmant.

Statua nostri poëtae laureati,⁴⁴ I. Arany in urbe natali, Nagyszalonta viris clarissimis generosissimisque praesentibus revelata⁴⁵ est. Unus omnium poëtarum nostrorum clarissimus mira carmina epica et epicolyrica⁴⁶ scripsit. Altera statua poëtae iam multis annis ante Budapestini relabatur.

Adolphus e nobili familia de Laky aurifex⁴⁷ fuit Budapestini, qui nuper defunctus, sacris, beneficis ac doctis societatibus (aedi sacrae aedificandae, Academiae litterarum, orphanotropheis,⁴⁸ scholis) testamento ad vicies quinque centena millia⁴⁹ legavit.⁵⁰ Qui virum quietum noverant, non ignorabant eum largum⁵¹ esse; sed paucis erat notum, quantum liberalitatis ac benignitatis intra eum sederet.⁵²

¹ százados évforduló ² zászló ³ szertartás ⁴ szög
⁵ rúd ⁶ hever ⁷ hangverseny ⁸ tánemulatság ⁹ pénzügyminiszter ¹⁰ törvényjavaslatot nyújt be ¹¹ egyedárúság ¹² kőolaj ¹³ földgáz ¹⁴ kálisó ¹⁵ iparág
¹⁶ érdekel ¹⁷ tömeg ¹⁸ kiárad ¹⁹ főlér valamivel ²⁰ fűt ²¹ világít ²² hajt ²³ fölhasznál
²⁴ bizonyos ²⁵ vasuti vonatok ²⁶ támogat ²⁷ érintkezés ²⁸ bolygó ²⁹ kívéve ³⁰ özvegy ³¹ elrendel ³² kamat ³³ csillagászat ³⁴ előbbre visz ³⁵ Portugália ³⁶ forradalom kitör ³⁷ királyi palota ³⁸ lobogó ³⁹ kitűz
⁴⁰ szabadságharcos ⁴¹ királyi család ⁴² mozgalom ⁴³ forradalmár ⁴⁴ koszorús ⁴⁵ leleplez ⁴⁶ ballada
⁴⁷ aranyműves ⁴⁸ árvaház ⁴⁹ 2,500,000 ⁵⁰ hagyományoz ⁵¹ bőkezű ⁵² benne lakozik

Robinson. XII.

Latine scripsit Stephanus Probus Dr. Solnensis.

Feri discedunt. Quintus ignem accendit, discit cum Robinsone loqui, imbutitur religione Christianā. Ambo vitam degunt² beatam.

Robinson cum barbaro servato in arcem suam reversus optimum³ iudicavit confessim⁴ cuncta ad defensionem⁵ necessaria providere.⁶

Anthropophagos tandem avectos rati⁷ ponunt arma, cibisque forte inventis corpora lassa reficiunt.⁸ Tum ferus arcem servatoris sui contemplatus⁹ benignitatemque eius miratus barbarā voce «cacica» iterum ac saepius emissā ad pedes Robinsonis se prosternit¹⁰ significans¹¹ se oboedientem subditum¹² fore atque penes¹³ cacicam i. e. regem suum ius vitae necisque esse.

Robinson his grati animi signis delectatus dextram porrexit¹⁴ clienti¹⁵ suo, pignus¹⁶ amicitiae. Quae cum omnia die hebdomadis¹⁷ quinto contigissent,¹⁸ amicum suum Quintum appellavit.

Socium nactus, tam felicem se existimabat eremita¹⁹ noster, ut praeter ignem nihil amplius²⁰ in praesens sibi desiderarit. Itaque postero die unā cum Quinto exiit ad locum, ubi homines feri epulas immanes²¹ celebraverant, ibique perscrutari²² et fodere coepit, si forte scintillam²³ reperiret, ex quā ignem sibi suscitatet.²⁴ Quod cum Quintus animadvertisset, arreptā securi lapideā in silvam aufugit Robinsonique obstupefcenti²⁵ vix dimidiā horā elapsā²⁶ lignum ardens attulit. Homines enim feri ligna terendo²⁷ accendere solent. Extemplo²⁸ domum se inde contulerunt, ubi Robinson haedo²⁹ caeso epulas lautas³⁰ instruxit.

Quod cum Quintus animadvertisset, arreptā securi lapideā in silvam aufugit Robinsonique obstupefcenti²⁵ vix dimidiā horā elapsā²⁶ lignum ardens attulit. Homines enim feri ligna terendo²⁷ accendere solent. Extemplo²⁸ domum se inde contulerunt, ubi Robinson haedo²⁹ caeso epulas lautas³⁰ instruxit.

Ceterum ex hoc tempore utrius viribus unitis incumbebant³¹ laboribus: arcem muniebant, hortum agrosque colebant, herbam³² se cabant, fructus colligebant, retia piscatoria³³ aliaque instrumenta necessaria conficiebant. Robinson inter opus faciendum magistri boni exemplum secutus, diversissimas res ante oculos discipuli ponebat nominaque earum pronunciatbat,³⁴ etiam vultu gestuque³⁵ naturam rerum explanabat.³⁶

Hac docendi ratione³⁷ tantos progressus discipulus sollers³⁸ faciebat, ut anno vix elapo²⁶

participes³⁹ cogitationum alter alterius fierent. Tunc Robinson vanas⁴⁰ de Tupane, ferorum deo superstitiones⁴⁰ radicitus⁴¹ evellere⁴² et veram Dei notionem⁴³ religionemque Christianam animo socii adamati inculcare⁴⁴ aggreditur. Edocet eum: Deum esse invisibilem, omnipotentem, aeternum, patrem omnium communem, qui ubique adsit, cuncta etiam in tenebris latebrisque⁴⁵ videat, qui delectetur bono honestoque, qui puniat scelera, cui post mortem quisque rationem vitae reddere⁴⁶ cogatur.

Itaque Quintus depositis moribus immanibus²¹ magistrum servatoremque suum observare, imitari, praeceptis eius semper obtemperare.

Contra⁴⁷ Robinson admirari non desit⁴⁸ discipuli sui docilitatem, attentum ad omnia animum, sollertia ac dexteritatem.⁴⁹ Sic admiratione digna erat dexteritas hominis in filis⁵⁰ ducendis, retibus nectendis⁵¹ aliquis instrumentis confiendis. Scapha quoque, cui excavandae⁵² Robinson plures iam annos nequequam⁵³ impenderat,⁵⁴ Quinto auctore⁵⁵ per nonnullas hebdomadas prunā⁵⁶ admotā confecta est. Iter enim suspicere parabant in continentem⁵⁷ Americae, ubi Europeos convenienter,⁵⁸ aut saltem in insulam proximam, unde patrem Quinti secum surriperent.⁵⁹

¹ megtölt ² él ³ t. i. fore ⁴ azonnal ⁵ védelem
⁶ gondoskodik valamiról, elkészít ⁷ vélve ⁸ fölfrissít
⁹ megszemlél ¹⁰ leborul ¹¹ jelez ¹² alattvaló ¹³ előtte, ¹⁴ cazz ö kezében » ¹⁵ porrigit nyújt ¹⁶ védenc ¹⁷ zálog
¹⁸ a héj ¹⁹ történik ²⁰ remete ²¹ egyéb ²² istentelen
²³ kutat ²⁴ szikra ²⁵ éleszt ²⁶ elbámul ²⁷ elabírul
²⁸ elmulik ²⁹ terít dörzsöl ³⁰ legott ³¹ halászháló ³² kiejt ³³ moz-
³⁴ nekifekszik ³⁵ fü ³⁶ halászháló ³⁷ módszer ³⁸ tehetséges
³⁹ részes ⁴⁰ üres babonák ⁴¹ gyökerestül ⁴² kitép-
⁴³ ismeret ⁴⁴ beléver ⁴⁵ rejtekely ⁴⁶ számot ad
⁴⁷ ellenben ⁴⁸ desinit megszűnik ⁴⁹ ügyesség ⁵⁰ fonal
⁵¹ hálót köt ⁵² kivág ⁵³ hiába ⁵⁴ rászán ⁵⁵ közre-
⁵⁶ működésével ⁵⁷ parázs ⁵⁸ szárazföld ⁵⁹ találkozik
⁵⁹ ragad.

Filiolus primo venit domum e schola. Mater rogat eum: «Mi fili, quo modo placet tibi magister?»

— «Homo indoctus esse videtur. Omnia, quae scire vult, e nobis sciscitatur». ¹

I. Gibás.

Magister. Quid de Christophoro Columbo audivisti, Paule?

Paulus. Chri... Chri... Christophorus Columbus repperit²... ovum. *I. Gibás.*

Princeps³ urbem visitavit, qua occasione a consule⁴ salutatus est. Hoc perorante⁵ forte praeterducebatur asinus, qui alta voce clamare coepit, ita ut consul orationem interrumpere⁶ cogeretur. «Obturate⁷ os asini» — dixit princeps. «Me dicis,⁸ serenissime princeps?» — interrogat consul. — «Non, illum alterum» — respondet ille. *Ios. Arth.*

Maiores suos iactabat⁹ homo nequam,¹⁰ cui aliquis dixit: «Similis es solani tuberosi,¹¹ cuius pars melior in terra est».

St. Trájber.

Delectus militum¹² adventabat. Apparet ante viros militibus scribendis¹³ rusticus¹⁴ adulescens quoque, ut nomen det.¹⁵

— Quot fratres habes?

— Eos quoque indicem, qui in coemeterio¹⁶ sunt?

— Eos tibi remittimus.¹⁷

— Deo gratias, respondit ille. Igitur unum solum habeo. (Ceteri enim bene mane¹⁸ in coemeterium iverunt.) *St. Trájber.*

Pater. Dic mihi, mi fili, quid tibi utilius videtur: sol an luna?

Filius. Luna. Quae tunc lucet, cum tenebrae¹⁹ sunt; sol autem, cum alioquin²⁰ coelum lucidum est. *A. Bluh.*

Puer quidam crustula²¹ comedens repente sine ulla causa effusissime flere coepit.

— Quid accidit? cur fles?

— Ohe,²² non possum plus edere.

— Haec non est calamitas maxima. Sed ne fleas, imple tibi sacculos²³ crustulis, quae comedere nequis!

— Ohe, ohe, non possum.

— Cur non potes, mi fili? Nemo hoc vetat.

— Etiam sacculi iam referti sunt, ohe, ohe.

F. Boskó.

Christophoro Columbo, qui primus orbem terrarum²⁴ circumnavigavit, quidam super coenam²⁵ dixit: «Non magnum mihi id factum videtur, et alii potuisserent idem praestare,²⁶ si rebus necessariis instructi²⁷ fuissent». Tum Columbus prehendit²⁸ ovum e patina,²⁹ rogatque, num quis sine ullo fulcimento³⁰ erectum statuere³¹ possit.

Negantibus reliquis Columbus alliso³² ad mensam ovi acumine,³³ ut modice³⁴ frangetur, ovum in mensa erectum statuit.

Ridentibus convivis Columbus «Nemo vestrum — inquit — est, qui hanc artem nesciat, cum ego docuerim. Et multi post me oceanum traicient, numquam tamen id facturi essent, nisi ego praecessissem». ³⁵ Ita facilius est inventa imitari,³⁶ quam invenire, quod alii imitentur. *L. Vargha.*

2 felfedez 3 uralkodó 4 polgármester 5 szónokol
6 megszakít 7 «befog» 8 «ért» 9 hánytorgat 10 haszon-
talán 11 solanum t. burgonya 12 sorozás 13 sorozó-
bizottság 14 paraszt 15 sor alá áll 16 temető
17 elenged 18 kora reggel 19 sötétség 20 különben
is 21 crustulum sütemény 22 jaj 23 zseb 24 föld-
kerekség 25 ebéd közben 26 megselekszik 27 föl-
szerel 28 megfog 29 tál 30 támaszték 31 erclum
statuit felállít 32 odaüt 33 «hegy» 34 kissé 35 meg-
elöz 36 utánoz.

Magister et discipulus.

Euathylus, adulescens divitissimus a Protagora, illius temporis viro doctissimo iuris prudentialium¹ didicit ea lege,² ut dimidium³ pretii doctrinæ⁴ statim, dimidium autem solvereatur, cum Euathylus item⁵ primam obtainuerit.⁶ Studiis finitis Euathylus gravabatur⁷ operam forensis⁸ capessere⁹ dimidiumque pretii, quod debebat, solvere.

Magister discipulum in ius¹⁰ vocavit, ubi haec verba fecit: «Solvere debes, quod posco,¹¹ sive pro te, sive pro me pronuntiabitur.¹² Si contra te pronuntiabitur, solvere debes ex decreto¹³ iudicis; sin¹⁴ pro te decernetur,¹⁵ solvere debes ex pactione¹⁶ nostra, quia primā causā⁵ vicisti».

Cui Euathylus respondit: «Nullo pacto¹⁷ debo solvere, doctissime magister, sive pro me, sive pro te pronuntiabitur. Si iudices pro me decreverint,¹⁸ non solvam ex decreto iudicium; sin contra me, non debebo solvere ex pactione nostra, quia item perdidero.»

Paulus Fest.

1 jogtudomány 2 azzal a feltétellel 3 fele 4 tandíj
5 pör 6 megnyer 7 ún 8 ügyvédi működés
9 megkezd 10 törvény elő 11 követel 12 az ítélet
szól 13 ítélet 14 ha pedig 15 ítélez 16 szerződés
17 semmiképen.

I.

«Quot columbas habes?» interrogat vicinus Franciscus. — «Minorem numerum habeo ducentis. Si binae avolant, in columbario¹ una remanet; si trinae, remanent duo; si quaternae, remanent tres; si quinae, remanent quattuor; si senae, remanent quinque; si septenae, columbarium vacuum² est.»

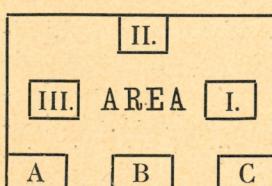
R. Enyedy.

II.

Dividatur numerus 10 in duas partes ita, ut maiore per minorem divisā, colligantur³ 20.

P. Schuller.

III.

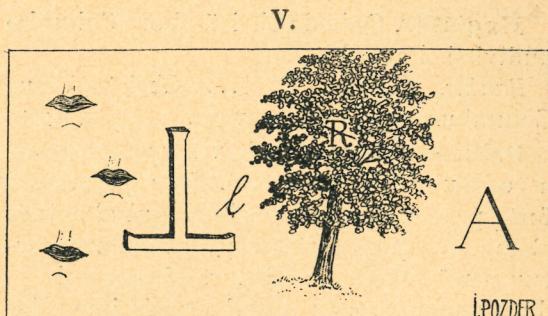
Videmus formam praedii.⁴ A, B, C sunt casae, I., II., III. sunt putei.⁵ Incolae casae A usurpant⁶ aquam putei I., B usurpant aquam putei II., C usurpant aquam putei III. Incolis neque vias diversas secare⁷ neque praedium circumire licet. Quomodo quisque ad puteum suum pervenit?

L. Verebelyi.

IV.

- 20. 34. 60 stella stata⁸
- 26. 22. 25. 13. 29. membrum corporis
- 27. 30. 53. 33. 44. 9. anus fabularis⁹
- 54. 46. 54. 59. avis nocturna
- 49. 50. 10. 55. 54. 65. 42. 18. 32. 19. mentientium mos
- 14. 24. 7. 14. 47. 58. rex Persarum
- 21. 34. 12. 57. urbs Campaniae
- 3. 4. 5. 36. 30. 41. potio¹⁰ deorum
- 15. 16. 5. 64. 40. genus armorum
- 1. 16. 23. 37. 51. 61. 31. dicitur etiam pro fruticeto¹¹
- 11. 52. 43. 28. 62. genus armorum
- 38. 6. 17. apibus fabricatur
- 45. 46. 48. nomen furantis¹²
- 56. 61. 39. 61. 35. animal ferox
- 1—66. sententia.

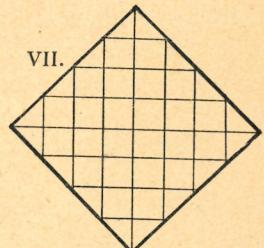
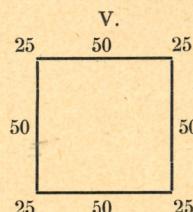
Ella Storck.

1 galambdúc 2 üres 3 eredményez 4 birtok 5 kút
6 használ 7 keresztek 8 állócsillag 9 mescheli öregasszony 10 ital 11 cserjés 12 furatur = lop.

Solutiones aenigmatum numeri 2.

I. Pueri 7, viri 14, feminae 42. II. f, u, r, furfur. III. Sodales 7 erant. IV. Barbara comma meum duo puncta mirabile punctum.

VI. 36 nummos habeo.

VIII. Senex, iuvenis. IX. Vana sine viribus ira. X. Servus 146 diebus laboravit, 219 diebus otocabatur.

Aenigmata recte dissolverunt: D. Alexander, I. Berinkey, P. Csaplovics, I. Gibás, C. Grittner, L. Heidn, B. Iurás, N. Kódy, E. Lassú, L. Lauschmann, A. Lukács, F. Lukács, Eug. Maros, I. Medák, R. Pórás, C. Román, N. Todoru, Georgina Wolf. G. Bausznern (tarde!), I. Szendefi, A. Gusielle. — Praemium Ladislao Lauschmann (Alba Regalis) sorte obtigit.

E. Schullheisz. Paulo difficiliora sunt. — I. Gál. Tempore partem edemus. — P. L. Recte eductus es. IUVENTUS notis Germanicis quoque editur. Si cum quadam adulescente Germanico commercium litterarum Latinarum optes, certiore me facias velim. — R. Ferenczy. Quod tu optas, fieri nequit. De reliquis proxime. — Georgina W. In nominibus quae Graeca lingua ducuntur, pro littera f adhibenda est ph. Ergo: Stephanus. — Gusielle. Pars in usum nostrum confertur. — Csapodi. Lepidissima animalia misisti. Gratias!

Sumptibus moderatorum ephemeridis: Magyar Középiskola.